

UĞUR POYRAZ
Antalya Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

E posta: ugur.poyraz@tbmm.gov.tr
TBMM, Ana Bina 2. Kat No: 511 Çankaya/ ANKARA

GEREKÇE

Antalya ilinde 22 Ocak 2026 tarihi ve devamında meydana gelen aşırı yağışlar, Kumluca, Demre ve Kaş ilçeleri başta olmak üzere çok sayıda yerleşim yerinde sel ve taşkınlarla yol açmış, vatandaşlarımızın konut, işyeri, tarla ve barınak gibi malvarlıklarında önemli zararlar meydana getirmiştir. Aynı afet, tarımsal üretimin ana omurgasını oluşturan sera alanları, ekili tarım arazileri, ürünler, tarımsal ekipman ve üretim altyapısı üzerinde ağır kayıplar doğurarak, bölgede geçimini tarımdan sağlayan kesimlerin yaşam ve üretim düzenini doğrudan sarsmıştır.

Afetlerin, yalnızca o yılın ürün kaybı olarak görülmesi mümkün değildir. Sel ve taşkınlar üretim döngüsünü kesintiye uğratmakta, çiftçinin nakit akışını bozmakta, girdi maliyetlerinin yükseldiği koşullarda borçluluğu artırmakta ve üretimden kopuş riskini büyötmektedir. Bu süreç, yalnızca çiftçiyi değil, tarımsal tedarik zincirini, istihdamı ve gıda arz güvenliğini de doğrudan etkilemektedir.

Mer'i mevzuat, umumi hayata müessir afetler dolayısıyla yapılacak yardımlar ile tabii afetlerden zarar gören çiftçilere yapılacak yardımları düzenlemektedir. Ancak olağanüstü afet şartlarında hızlı, kapsayıcı ve üretimi sürdürülebilir kılacak tedbirlerin uygulanmasında bazı boşluklar ortaya çıkabilmektedir. Özellikle tarımsal zararların telafisinde, yalnızca sigortalı üreticiler üzerinden yürüyen mekanizmalar, afetin büyüklüğü ve çiftçilerin ekonomik kırılganlığı dikkate alındığında yeterli koruma sağlamamaktadır. Bu nedenle, afet bölgesi ilan edilen yerlerde sigortalı olsun olmasın zarar gören tüm çiftçilere devlet desteği sağlanması bir zorunluluktur.

Diğer yandan, afet sonrası dönemde çiftçilerimizin karşı karşıya kaldığı en kritik sorunlardan biri borç baskısıdır. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri ve diğer bankalar aracılığıyla kullanılmış tarımsal kredilerin vade ve taksit yükümlölüklerinin aynen devam etmesi, afetten dolayı gelirini kaybeden üreticiyi daha da kırılgan hale getirmektedir. Bu durum yeniden üretime dönüşü engelleyerek kamu yararıyla bağdaşmayan sonuçlar doğurmaktadır. Söz konusu sebepten ötürü çiftçilerimizin kredi borçlarının faiz tahakkuk ettirilmeksizin en az bir yıl ertelenmesi, üretimin sürdürülebilirliği açısından zorunludur. Ayrıca tabii afetlerden zarar gören çiftçilerin SGK ve GSS prim borçlarının ertelenmemesi hem sosyal güvenlik kapsamını zayıflatmakta hem de zaten gelir kaybına uğramış bir meslek grubunu daha derin bir yoksulluk riskiyle karşı karşıya bırakmaktadır. Sağlık güvencesinin sürdürölmesi, sosyal devlet ilkesinin doğal bir gereği olduğu gibi, üreticinin mesleğini sürdürebilmesinin de ön koşuludur.

Öte yandan, Antalya'da neredeyse her yıl tekrarlayan sel ve taşkınların önemli bir nedeni altyapı eksiklikleridir. Dere ıslahlarının Taşkın ve Rüşubat Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun biçimde hızla yapılması ve elektrik başta olmak üzere altyapının çağın gereklerine uygun şekilde iyileştirilmesi, afetlerin etkisini azaltacak kalıcı tedbirlerdir.

Bu Kanun Teklifi ile, 7269 sayılı Kanun kapsamında afet bölgesi ilanı ve yurttaşların zararlarına ilişkin yardım mekanizmalarının işletilmesi, 2090 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın çiftçilere devlet desteği verilmesi ve kredi borçlarının faizsiz ertelenmesi, 5510 sayılı Kanun kapsamında SGK ve GSS prim borçlarının ertelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca altyapı iyileştirmeleri ve dere ıslahının gecikmeksizin yapılmasına yönelik yükümlölük açıkça hükme bağlanmaktadır.

E posta: ugur.poyraz@tbmm.gov.tr

TBMM, Ana Bina 2. Kat No: 511 Çankaya/ ANKARA

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile, 22 Ocak 2026 ve devamındaki tarihlerde aşırı yağışlar nedeniyle Antalya’da (Kumluca, Demre, Kaş başta olmak üzere) etkilenen yerlerin **afet bölgesi** sayılması ve selden zarar gören vatandaşların **7269 sayılı Kanun kapsamındaki yardımlardan** yararlandırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, benzer afetlerin tekrarını önlemek için **dere ıslahı ile elektrik başta olmak üzere altyapının iyileştirilmesi** çalışmalarının gecikmeksizin yapılması hedeflenmektedir.

MADDE 2 – Madde ile, afetten etkilenen bölgelerde faaliyet gösteren çiftçilere **TARSİM sigortası olup olmadığına bakılmaksızın** devlet desteği verilmesi amaçlanmaktadır. Böylece sigortasız olup zarar gören çiftçilerin de destek dışında kalması önlenmektedir. Ayrıca, afetten dolayı gelir kaybı yaşayan üreticilerin **Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri ve diğer bankalara olan tarımsal kredi borçlarının**, faiz işletilmeksizin **bir yıl süreyle ertelenmesi** öngörülmektedir. Amaç, çiftçinin yeniden üretime dönebilmesini sağlamak ve borç baskısını azaltmaktır.

MADDE 3 – Madde ile, afetten zarar gören çiftçilerin **SGK ve GSS prim borçlarının** afet süresince ve sonrasında **bir yıl ertelenmesi** ve bu süre içinde **gecikme cezası/zammı uygulanmaması** amaçlanmaktadır. Düzenlemenin amacı, gelir kaybı yaşayan çiftçilerin **sağlık güvencesini korumak** ve sosyal güvenlik yükü nedeniyle daha fazla mağduriyet oluşmasını önlemektir.

MADDE 4 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 5 – Yürütme maddesidir.

*E posta: ugur.poyraz@tbmm.gov.tr
TBMM, Ana Bina 2. Kat No: 511 Çankaya/ ANKARA*

UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28 – Antalya ilinin Kumluca, Demre ve Kaş ilçeleri başta olmak üzere 22 Ocak 2026 tarihi ve devamında meydana gelen aşırı yağıştan etkilenen ilçeleri, yağışların ortaya çıkardığı olumsuzluklardan ötürü afet bölgesi ilan edilmiştir.

Afet bölgesi ilan edilen yerlerde yurttaşların selden zarar gören konut, işyeri, tarla ve barınak vb. için alacakları yardımlarda bu kanun hükümleri uygulanır.

Antalya ilinde yaşanabilecek afetlerin önlenmesi için elektrik başta olmak üzere tüm altyapı faaliyetlerinin iyileştirilmesi ile Taşkın ve Rüşubat Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak derelerin ıslahı yetkili idarece derhal yerine getirilir.”

MADDE 2 – 20/6/1977 tarih ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2 – 22 Ocak 2026 tarihi ve devamında Antalya ilinin Kumluca, Demre ve Kaş ilçeleri başta olmak üzere aşırı yağıştan etkilenen ilçelerde, yaşanan felaket nedeniyle bu bölgede faaliyet gösteren çiftçilere 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında sigortalı olup olmadıklarına bakılmaksızın devlet desteği sağlanır. Bu destek Tarım İl Müdürlüğünün yaptığı tespit üzerinden hak sahiplerine nakdi veya ayni olarak verilir.

Birin fıkra kapsamında zarar gören çiftçilerden ekili tarım alanları, sera alanları ve ürünleri zarar görenlerin T.C. Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Tarım Kredi Kooperatifleri ve işletmeleriyle ilgili diğer bankalar tarafından kullanılan ve bu Kanunun yayımını tarihi itibarıyla vadesi, taksit vadesi, hesap devresi henüz gelmemiş olmakla birlikte bir yıl içinde dolacak olan veya vadesinden itibaren doksan günlük ekleme süresi içerisinde olan tarımsal kredi borçları, borçları vadesinde, taksit vadesinde, hesap devresinde ilgili mevzuata göre faiz tahakkuk ettirilmemek kaydıyla vade tarihinden, taksit vadesinden, hesap devresinden itibaren bir yıl süreyle ertelenir.”

MADDE 3 – 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 112 – Tabii afetlerden zarar gören çiftçilerin, bu Kanun kapsamındaki SGK prim borçları ile Genel Sağlık Sigortası (GSS) prim borçları, afet bölgesi ilanı süresince ve bunu takip eden dönem için bir yıl süreyle ertelenir. Bu süre içinde gecikme zammı ve cezası uygulanmaz.”

MADDE 4 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.

E posta: ugur.poyraz@tbmm.gov.tr

TBMM, Ana Bina 2. Kat No: 511 Çankaya/ ANKARA